

Пригоди трьох втікачів

Валерія Врублевська

— А це недавно,— всміхнувся Турханів Острів у піщані вуса,— прийшов до мене такий собі хлопчина і питає:

— Діду, чи не бачили ви моїх нот?

— А як же вони сюди могли потрапити?

— Взяли і втекли. Правда, я знав їх тільки три,— каже хлопчина,— До, Ре, Мі...— І він розповів, як все сталося.

Справа в тому, що хлопчина не хотів з нотами знатися. Він уроки музики сприймав, наче покарання. Мати примушувала, і як він не опирався, а таки завчив чотири ноти. Щоправда, одну відразу забув, а три запам'ятались.

Ноти були горді і не бажали набиватися в знайомство тому, хто їх не шанував.

Однієї дощової осінньої ночі вони втекли від упертого хлопчини. Перш ніж наважитись на це, ноти довго думали. У чистенькому зшиткові їм жилося затишно, самим вириватися у світ — боязко. Та несила стало терпіти зневагу.

Першим сміливо вилізло До і опинилося в темряві, наче в ополонці. Його широченні і коротенькі штанці розвівав вітер, під ногами хлюпала вода, та воно простувало вперед, нахиливши велику голову, щоб не злетів чорний крилатий капелюшок. Треба сказати, що До було досить непривітним створінням. Впертим і часом грубуватим.

Раптом —хрясь! Аж загудів стовп, а До вхопилося тоненькими рученятами за величезну гулю, котра притьмом вискочила на голові, наче гриб після дощу.

— Чому ти нас не зачекав!—нагодилися якраз Ре і Мі.

— Відчепіться од мене,— грубо відказало розлючене До.— А це що за мара стала мені тут на дорозі?— визвірилося воно.

— Я не мара,— відповів лагідний голос.— Я Вуличний Ліхтар.

— От тобі й маєш! — одізналось і собі Ре.— Якщо ти Ліхтар, чому не світиш, а набиваєш гулі маленьким йотам? —воно глянуло на голову До.

— Ах!—заломило тендітні ручки Мі.— Пробачте нам, будь ласка, ми не хотіли вас образити. Тим більш, що До завжди таке необережне. Ах! — знов тихенько зітхнуло Мі,— пробачте нам!

До ще хотіло долаятися з Ліхтарем, а потім взятися за це нікчемне Мі. Аж раптом яскраво спалахнуло світло і...

— Будь ласка, будь ласка,— заскрипів голос Ліхтаря, його великі очі освітили все навкруги.— Прошу до мене в гості,— привітно хитнув вігі головою.

Ноти зраділи, бо надто вже холодно і незатишно на вулиці. З готовністю почали озиратися, куди ж їм йти на запросини. Скільки вони не роздивлялися, хатини Вуличного Ліхтаря ніде не побачили.

— Де ж твій дім?— хором гукнули вони.

— Вулиця і є мій дім.

— Вся вулиця?— вигукнуло Ре, дивлячись просто в сяюче око господаря.

— Ні, тільки до сусіднього Ліхтаря.

— Вам тут незатишно...— розчаровано пискнуло Мі.

Ліхтар простягнув довгу руку, підхопив ноти і всадив їх під козирок лискучого від дощу і світла газетного кіоска. Там на кольоровій скатертині з осіннього листа стояли чашки, тарілки, цукерки, і над усім цим царював гарячий і вельми поважний самовар.

— Нарешті. Хоч зігріюсь,— буркнуло До, влізло за стіл і налило собі чаю.

— Пригощайтесь, — запрошував Ліхтар. — Будь ласка, пригощайтесь!

Розчулене Мі хотіло подякувати. Але зворушене гостинністю хазяїна, воно заплющило очі і вже вирішило заплакати.

— Ми так вдячні вам,— виручило всіх Ре.

Після цього всі дружно взялися до чаювання, а До наливало собі ще й ще, доки не випило шість чашок. І відразу ж встало з-за столу.

— Нам треба йти. Та й цукерок уже немає.

— Так, треба прощатись,— і очі Мі налилися сльозами і капали в синю хусточку, яку воно мало про всяк випадок.

— Як я вам заздрю! Як я вам заздрю!— шепотів Вуличний Ліхтар і заплющував око, переповнений почуттями, і тоді світло блимало і темрява огортала вулицю.

— Будь ласка, не хвилюйтесь,— тоненько просило Мі.— А то нам не видно, куди йти.

— Так, так. У вас же така довга і нелегка дорога.

— А ти звідки це знаєш?— втрутилося в розмову До.

— О, я багато знаю. Адже я не завжди бачив тільки оцю вулицю. Колись я був високим дубом над веселим струмком, і тоді досконало знав усі сім нот. Вони кожного ранку проходили повз мене зі своєю вчителькою Мелодією.

— Яка ще вчителька? Ми самі по собі,— підфутболило ногоюякусь порошину До.

Так, так,— закивало Ре,— нас веде До. Воно дуже боялося залишитися одне.

— Ні, ви помиляєтесь,— яскраво всміхнувся Вуличний Ліхтар.— Тільки всі гуртом, всі сім нот, граючись і працюючи, можуть співати.

— Мені не потрібні товариші,— цвіркнуло крізь зуби До.— Мені не потрібні вчителі. Я сам собі король і вчитель..

— Я теж хочу бути собі всім само,— мало не заплуталось у словах Ре і стало ближче до До.

Тьху,— ще раз сплюнуло До і, схопивши Ре за руку, зникло з ним у темряві.

— Скажіть, будь ласка,— прошепотіло, червоніючи за таку поведінку друзів Мі,— де живуть ноти зі своєю вчителькою Мелодією.

Вуличний Ліхтар не знав, де живуть усі йоти. Та колись він чув від Дніпрового Солов'я, що па Турхановому Острові, де він мешкає,— найчарівніші і найніжші Ноти. І він порадив ввічливому і доброму Мі шукати дорогу на Турханів Острів.

Вже аж на Хрещатику догнало Мі своїх невірних друзів.

Довгенько крокували вони мовчки, нарешті Мі спитало:

— І їді, ласка, До, куди ми йдемо?

— І і моє королівство.

— Навіщо, пані дім на Острозі. Там Мелодія...

— А я не хочу вашого. Мені потрібно моє!

— А я Хочу в наш,— задзвенів голосок Мі.

— Не мороч мені голову! Іди собі, куди знаєш! — І До, тягнучи Ре за руку, залишило Мі серед темної ночі.

Бідне Мі, одиноке і безпомічне, лишилося напризволяще. Навкруги — жодного Вуличного Ліхтаря. Ах, як жаліло Мі, що немає разом з ним вірного друга. Наскільки веселіше і сміливіше йшлося тепер би вдвох!

І так воно, бідне, тупцяло доріжкою серед парку, аж поки не побачило Червоного Крокодила, який перекинувся від берега до берега через увесь Дніпро.

— Червоний Крокодиле! Скажи, будь ласка, де тут Турханів Острів.

Помовчав Крокодил, а потім, угледівши маленьке Мі, відповів:

— Я не Крокодил. Я просто Пішохідний Міст. Якщо ти підеш прямо по моїй спині, то вийдеш якраз на Турханів Острів.

Мі подякувало і бігцем заокотіло своїми черевичками по дзвінкій сніпці Мосту. Довго воно чимчикувало, тулячись до тротуару, нарешті спіткнулося об піщинку — почався Острів. До світанку було ще далеко, Мі патомилося і нахвилювалося, але все ж склало з кількох піщинок загорожу од вітру, знайшло якусь пушинку і вклалося на ночівлю.

Вранці заграло сонечко, заспівали пташки, Мі схопилося і бадьоро подалося в глиб Острова. Потім отямилось і гукнуло:

— Діду, діду Острове, де ти?

— Я тут скрізь,— почуло у відповідь.

І тоді Мі присіло на травиці і почало розпитувати,, де живе Мелодія.

— Зараз у королівстві юшить робота. Всі гами працюють. Чуєш? — і Острів замовк, щоб Мі ще раз вслухалося в різноголосе щебетання і дзижчання.— Вони готуються зустріти Сонечко.

— Коли зійде Сонце,— пролунав лагідний голос, в якому було щось і від плескоту хвиль і від шуму дере",— тоді з'явиться Королева Музика з величезною армією Нот і вчителькою Мелодією.

Будь ласка, а чи зможу я йти разом з ними? Зразу пі. А тільки тоді, коли прийде твоя

черга.

— А коли настане моя черга? — закліпало густими віями Мі, і його блакитні очі здивовано дивилися на Острів.

— Ти дуже нетерпляче. Хочеш взнати зразу го-лон не. Але щоб воно стало зрозуміле, треба знати ще багато іншого.

Мі, наче чекаючи свого часу, підперло руками акуратну білу голінку.

Раптом спалахнуло Сонце, і перший загін маленьких ноток приставили до вуст чорно-лискучі гобої. А над ними розпивався і танув у повітрі срібний шлейф Королеви Музики.

— Онде мої товариші,— схвильовано промовило Мі.— Чи настав мій час, діду? Чи можу я стати до свого загону? Чи буду і я розпочинати кожен ранок своєю музикою?

Настав твій час,— тільки і відповів Турханів Острів і замовк'. Бо навіть Дивного Літа він не розмовляє вдень, а спить, щоб наступної ночі знову навівати чари і оповідати казки.

наступного ранку, коли урочистим маршем в шерензі нот Мі проходило мостом, воно побачило дві скоцюрблоні постаті, які стояли оддалік.

До і Ре теж угледіли Мі.

— А може, й ми пристанемо до гурту? — несміливо запропонувало Ре.

— Ач, добре влаштувався, лакуза, пробурмотіло До.

— Але ж воно на своєму місці,— заперечило Ре.

І коли загони порівнялися, Ре вскочило до свого ряду. А До, грубо розштовхавши ноти, стало, куди йому заманулося. Загін раптом засурмив, забарабанив, а До загуло не своїм голосом.

Королева Музика відразу це вчула.

У нас, мабуть, новенький? — лагідно запитала.— Навчіть його.

— До робить до навмисно,— заплакало Мі.

Всі інші нотки повернулися до нахаби.

— Співай отак, — програли вони йому свою партію.

— Чому? — буркнуло До.

— Тому що не буде гармонії. Давай от так. — До спробувало, зазвучала чиста вранішня мелодія. Вона так сподобалася До, що воно намагалось співати з усіх сил.

— Ось твої ноти, дивись,— шепнув Острів хлопчині.

Повз нього проходили стрункі ряди нот, хлопчина добре знав свої і тому зразу впізнав Мі, Ре і До.

— Які вони тепер гарні і бадьорі,— звернувся він до Острова.

— Бо кожен з них вже зайняв своє місце,— відповів засинаючи Турханів Острів.